

ALJAKSANDR LUKAŠENKA HÜBRIIDRÜNNAK LÄÄNE VASTU

Aljaksandr Lukašenkal ei ole senini õnnestunud sundida Euroopa Liitu hübriidrünnaku abil end Valgevene legitiimseks riigipeaks tunnistama.

Venemaa eelistas Valgevene korraldatud migratsiooniavantüüris tagaplaanile jääda ning pealt vaadata, kuidas Valgevene põletab kõik sillad Läänega.

Lukašenka positsioon läbirääkimistel venelastega on oluliselt nõrgenenud, kuna ta on minetanud võimaluse viidata Läänele kui alternatiivile Venemaale.

Valgevene võimud korraldasid tuhandete migrantide transpordi lähteriikidest Poola, Leedu ja Läti piirile. Valgevene väljastas neile kiirkorras viisad, riiklik ettevõtte Belavia lennutas paljud neist Minskisse, lennujaamast saadeti nad hotellidesse ja sealt ebaseaduslikult piiri ületama. Ebaõnnestunud katse korral sunniti neid piiri ületama mujalt.

Pärast 2021. aasta mais Valgevene režiimi poolt maanduma sunnitud Ryanairi lennuki juhtumit ning seejärel Euroopa Liidu (EL) kehtestatud uusi sanktsioone, alustas Aljaksandr Lukašenka ulatuslikku hübriidrännakut EL-i riikidele. Lukašenka eesmärk oli karistada EL-i sanktsioonide kehtestamise ja Valgevene opositsiooni toetamise eest ning sundida EL-i poliitilistele läbirääkimistele, millega legitimeerida oma režiimi ning väljuda rahvusvahelisest isolatsioonist.

Aljaksandr Lukašenka eesmärk oli karistada EL-i sanktsioonide kehtestamise ja Valgevene opositsiooni toetamise eest ning väljuda rahvusvahelisest isolatsioonist.

Selleks soodustas Lukašenka tuhandete migrantide transporti peamiselt Lähis-Ida riikidest Valgevenesse ja sealt EL-i välispiirile. Migrante lennutasid Minskisse nii regulaar- kui ka tšarterlennufirmad, nt Valgevene riiklik lennuettevõtte Belavia ja USA sanktsioonide all olev Süüria lennufirma Cham Wings. Valgevene Välisministeerium ja turismifirmad koostöös Lähis-Ida reisikorraldajatega vormistasid neile reisidokumendid ning majutuse Valgevene riiklikes või eramanike hotellides. Seejärel toimetati nad EL-i piirile, kus Valgevene piirivalvurid juhendasid neid piiri ületamisel. Piirivalvurid kasutasid migrantide suhtes vägivalda, varastasid neilt väärtuslikke esemeid

ning nõudsid päritoluriiki tagasipöördumise soovi korral kuni 1000 USA dollari suurust altkäemaksu inimese kohta.

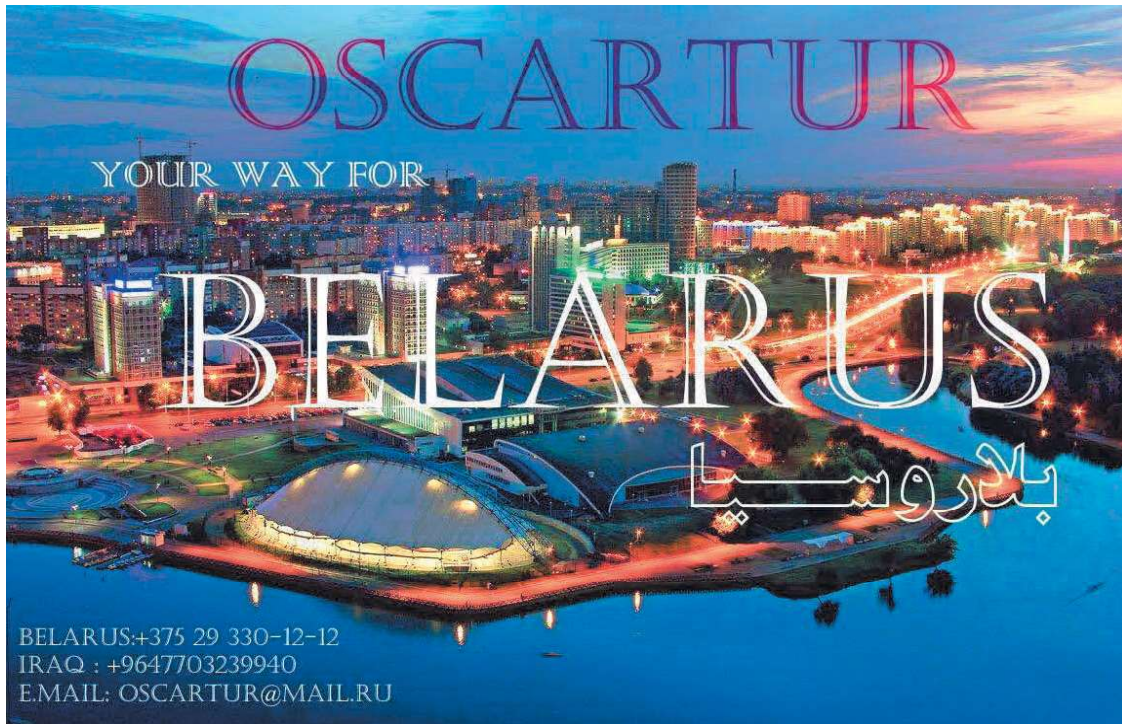
Valgevene ründas oma naaberriike ka inforuumis. Riigimeedia kohapealse kajastusega üritati kujundada ja levitada välismaal narratiivi sündmustest piiril. Moonutatud info abil süüdistati lääneriike migratsioonisurve põhjustamises ja inimõiguste rikkumises. Kaadrid, kus migrantide liigutamist ühest asukohast teise saatsid Valgevene piirivalvurite relvalasud, jäeti loomulikult videoklippidest välja.

Ehkki Venemaa jäi Lukašenka hübriidrännakus tagaplaanile, piirdudes peamiselt avalike toetusavaldustega vennasrahvale ja süüdistades kujunenud olukorras Läänt, teenis Valgevene režiimi tegevus Venemaa huve. EL-ile avaldati survet Valgevene vahenditega, mis kurnas nii EL-i kui ka Valgevenet. EL-i vastu tegutsedes minetas Lukašenka viimasegi võimaluse manööverdada Lääne ja Venemaa vahel. Venelaste positsioon läbirääkimistel Lukašenkaga muutus seetõttu veel tugevamaks.

Valgevene režiimi tegevus teenis Venemaa huve.

Hübriidrännaku taustal kasutas Venemaa võimalust survestada Lukašenkat allkirjastama 04.11.2021 majandusliku integratsiooni programmid Venemaa–Valgevene liitriigi raames. Venemaal oli vaja avalikkusele demonstreerida edasiminekut kolme aasta pikkuseks veninud läbirääkimistel, kust olid juba varem eemaldatud viited poliitilisele integratsioonile. Programmide üldsõnalisuse tõttu võib eeldada, et kokkulepete sisulise rakedamisega üritab Lukašenka venitada võimalikult kaua, vaieldes iga pisimagi detaili üle. Lukašenkale on liitriiki vaja üksnes kui näilist moodustist, mida saab mistahes hetkel enda huvides ära kasutada.

Välisluureameti hinnangul süveneb Lukašenka Lääne-vaenulikkus 2022. aastal veelgi, kuna hübriidrännak ei ole andnud oodatud tulemust. Lukašenka üritab tõenäoliselt leida uusi mooduseid sundida lääneriike temaga läbi rääkima ning seeläbi tema legitiimsust tunnustama. Kreml tõenäoliselt ei ole huvitatud otseselt sekkumast Lukašenka avantüüridesse, niikaua kui need ei too kaasa probleeme Venemaale.

Kuvatõmmis Valgevene turismifirma
Oscartur reklaamist, kes korraldab
potentsiaalsete migrantide reise
Iraagist Valgevenesse. Araabia keeles
on kirjutatud „Valgevene“ ja all on ka
Iraagi telefoninumber.

Allikas: sotsiaalmeedia